

Miten julkaisen Hallinnon Tutkimuksessa?

Viiimeisen vuoden aikana muiden tieteenalojen kiinnostus Hallinnon Tutkimusta kohtaan on vahvistunut entisestään. Tämä on äärimmäisen myönteistä. Myönteisyydellä on myös varjopuoli: lehteen lähetetyt tasovaatimuksen alittavat käsikirjoitukset ovat myös lisääntyneet. Nykyisessä julkaisemisen tuottavuutta hehkuttavassa maailmassa tutkijoiden tuskan ymmärtää hyvin – ”pätkätehtävien” ja suoritemittausten lisääntyessä alati. Julkaise tai ”kuole” (publish or perish) henki rantautui lähtemättömästi maailmalta myös Suomeen JUFO-luokitusten myötä. Tämä tarkoittaa sitä, että niin tutkijat kuin asiantuntijat janoavat julkaisemisessa ehkä enemmän määrää kuin laatua selviytyäkseen hengissä. Toivon silti olevani väärässä – ja luotaan tässä muutamia perusasioita, jotta tämä asia korjaantuu ja kiinnostus lehteä kohtaan lisääntyy entisestään.

Kirjoitukseni tarkastelee mitä toimitus edellyttää käsikirjoitukselta, että se ylipäänsä pääsee arviointiprosessiin. Se perustuu kokemukseeni kansainvälisen lehden päätoimittajana ja useiden eritasoisten lehtien käsikirjoitusten arvioitsijana. Erityistavoitteena on saada jatko-opiskelijat ja heidän ohjaajansa ymmärtämään mitä Hallinnon Tutkimuksessa julkaistavan korkeatasoisen tieteellisen artikkelin tekeminen edellyttää kirjoittajilta. Teen myös jo nyt selväksi, että jatkossa kansainvälisen käytännön mukaisesti minkä tahansa näiden tekijöiden laiminlyönti saattaa johtaa siihen, että idealtaankin omaperäinen artikkeli ei pääse arviointiprosessiin. Näin on maailmalla, näin on meilläkin. Tarkastelen nyt seuraavaksi kirjoituksen arviointiprosessiin pääsemiseksi edellytettäviä (lista voisi olla pidempi) viittä kriteeriä: aihe, tekninen ilmiasu, tarinallisuus, ”tiedon louhinta” ja yhteisjulkaisuvelvoitteet. Lopuksi perustelen näiden periaatteiden merkityksen Hallinnon Tutkimuksen kehittymistä ajatellen.

Aihe. Hallinnon Tutkimukseen tarjottavien käsikirjoitusten on oltava hallinnon, organisoinnin ja johtamisen ytimessä. Hallinto sisältää poliittis-hallinnollisen järjestelmän, hallinnan ja organisoinnin ylipäänsä laajasti ymmärrettynä. Organisointi viittaa kaikkiin organisaatioihin, joissa on kyse vaikkapa klassisista POSDCORBin kaltaisista kysymyksistä tai postmoderneista organisoitumisen teemoista. Johtamiseen sisältyy niin poliittinen, julkinen, yksityinen kuin kolmannen setkorin johtaminen tai johtajuus. Se mitä substanssia käsikirjoitus edustaa on toissijainen kysymys. Se ei saisi luonnollisesti nousta myöskään edellä mainittuja ydinalueita ankkuroiviksi teksteissä. Aiheen tulee edetä esimerkiksi hallinnosta ympäristöön, eikä toisinpäin.

Tekninen ilmiasu. Lehteen arvioitaviksi lähettävien artikkelien tulee olla kirjoitettu tarkalleen kirjoitusohjeiden mukaisesti. Usein ongelmana tässä on, että artikkelin mitta ylittää asetetun rajan niin artikkeleissa kuin katsauksissakin tai lähteet ovat kirjoitettu ”miten sattuu”. Yleisin syy tähän on, että tekijä ei ole tiivistänyt ilmaisuun, vaan syyllistyy substantiiviitautiin ja kokeilee ”onneaan”. Toinen ongelma on se, että yleisen lukeneisuuden ja etenkin kaunokirjallisuuden lukemisen vähentymisen myötä kirjoittajilla ei ole luonnostaan synonyymikirjasto ”pääkopassa”. Näin tekstit ajoittain tautologisoitavat. Lähdemme Hallinnon Tutkimuksessa siitä, että teknisen ilmaisun pitää saumattomasti palvella tarinallisuutta (vrt. esimerkiksi Organization Studies), joka onkin seuraava kriteeri.

Tarinallisuus. Olipa kyse sitten vaikkapa loogiseen empirismiin, subjektivismiin tai kriittiseen realismiin perustavasta käsikirjoituksesta, niin sen on alusta alkaen kuljettava valitun polun mukaisesti (vrt. dispositio). Tekstin on luettuna rullattava (it reads well) ja edettävä orjallisesti valitun otsikon mukaisesti. Kansainvälisesti tällaiset artikkelit

ovat suhteellisen nopeasti tunnistettavissa: jos 70% lähteistä on symmetrisiä otsikon kanssa ja viittaukset otsikon mukaisesti tutkimuksiin – ollaan todella hyvässä tilanteessa. Valitettavasti – lähes 30 vuoden kokemuksellani todeten – useissa käsikirjoituksissa suhde on lähes päinvastoin. Lopputulos on harmillisesti usein surkea ja pahimmillaan katastrofi – yleinen tarina jostakin, muttei mistään –, koska kirjoittaja(t) on ”roudannut” minkä tahansa julkaisun käsikirjoitukseen vaikuttaakseen edes jotenkin oppineelta arvioitsijoiden silmissä. Lähtökohtaisesti voin sanoa, että hallinnon, organisaatioiden ja johtamisen tutkimuksessa on tuotettu kansallisesti viimeisen 100-vuoden aikana kovin vähän väitöskirjoja ja näistä väitöskirjoista edelleen kehitettyä tutkimusta, joka olisi sitä aidosti lähteisiin kelpaavaa tutkimusnäyttöä. Siksi kansainvälisten julkaisujen on muodostettava selkäranka tarinalle. Eli tarinallisuus syntyy tässäkin, ainakin Hallinnon Tutkimuksessa, kinttupolkua kulkien: on käytävä mieluiten kaikki omaa erinomaisesti rajattua aihetta koskeva tutkimus läpi maailmassa. Suurin virhe mihin joskus näkee aloittelevan tutkijan sortuvan kirjallisuuskatsauksella tehtävässä ”tiedon louhinnassa”: osumat eivät yllä Egyptiin saati sitten edes 1900-luvun alkuun länsimaisissa kansantalouksissa. Ja sitten ihmetellään, että sopimusjohtamisen ja ulkoistamisen aloitti jo Venetsian kauppalaivaston omistaja keski-ajalla.

”Tiedon louhinta”. Useat kansainväliset lehdet ovat jo digitalisoineet aikaisemmat paperiset julkaisunsa, mutta edelleen tiedonhaut eivät saa kiinni kaikkea mitä pitäisi. Ongelmana ei ole aina hakukoneet, vaan me ”tyhvät ihmiset”. On täysin selvää, että jos tutkija haluaa tutkia hierarkian alkuperää, niin tiedonhaulla se ei yksin löydy. Toinen ongelma on se, että vaikka tiedonhaku tuottaa osumia – useat etsivät vain sitä mikä on lähempänä omaa aihetta – mutta eivät lue muita julkaisuja. Tämä johtaa näköalattomuuteen eli toisin sanoen heikentyneeseen innovaatioon tutkimusasetelmissä, koska ymmärrys oman alan historiasta näivettyy systemaattisen kirjallisuuskatsauksen ”poisulkukriteereihin”. Esimerkki: jos tutkisin pygmalion efektin ja manipulaation tematiikkaa, niin ensimmäisen teoksen jonka lukisin olisi Castruccio Castracaniin elämäkerta, jonka N. Machiavelli kirjoitti. Tähän ei systemaattisella kirjallisuushaulla ”valta”, ”manipulaatio” jne. osumia tule, mutta käytännössä teos on lukulasit, joita käyttämällä voi vasta ymmärtää machiavellisin ydinidean. Hallinnon Tutkimus edellyttää, kun tekijä itsekin sanoo tekevänsä kirjallisuuskatsausta, että se tehdään todellakin. Summa summarum: valittujen menetelmien, olivatpa ne mitä tahansa, on aina läpäistävä adekvaattisuudesta.

Yhteisjulkaisuvelvoitteet. Olen todella pahoillani siitä, että jotkut jatko-opiskelijat ovat yhä heiteillä ”opi uimaan”-periaatteen mukaisesti tai sitten tämän ”rautahäkkimäisen tuotantoketjun” osia. Häpeän suunnattomasti sitä, jos näiden jatko-opiskelijoiden ohjaajilla on enemmän intressiä saada nimensä paperiin kuin todella auttaa heitä kasvamaan tutkijoiksi. Toivon jälleen olevani väärässä. Jos ja kun jotkut lähettävät jatko-opiskelijoina käsikirjoituksia lehteen, niin pitääkö ohjaajat huoli siitä, että olette itsekin todella tehneet työtä paperin eteen. Toimitukseen lähetetyt käsikirjoitukset, joissa on kokeneita tekijöinä mukana, mutta perusasiat tekemättä, antaa vaikutelman, että lehden refereeprosessia käytetään ohjaukseen. Ohjauksenhan pitäisi olla ohjaajien vastuulla. Jatkossa pääsääntö on, että nämä käsikirjoitukset eivät pääse prosessiin. Jatko-opiskelijat: jos ette saa ohjausta, vaihtakaa ohjaajaa.

Miksi näiden periaatteiden kunnioittaminen on kaikkien etu? Yksikertaisesti siitä syystä, että käytännössä toimitus ja toimituskunta tekevät vapaaehtoista työtä paremman Hallinnon Tutkimuksen hyväksi ja lehden korkean laadun eteen. Näin voi tehdä myös jokainen lehteen käsikirjoituksen lähettävä, jos noudattaa edellä mainittuja asioita. Uskomme, että haluatte toimia näin.

Jari Vuori
Päätoimittaja